

Notat

.....
MILJØMINISTERIET

By- og Landskabsstyrelsen

Landsplan/Natur
J.nr. BLS-101-01442
Ref.
Den 5. maj 2010

Placering af et nationalt testcenter for store vindmøller i Østerild og forholdet til EU regler

Som svar på de supplerende spørgsmål fremsendt af Flemming Møller Mortensen (S) og Steen gade (SF) af 29. april 2010, der primært omhandler forholdet til EU-regler, er der udarbejdet følgende notater:

Som baggrund for besvarelse af spørgsmålene henvises til, at EU-naturbeskyttelsesreglerne har været afgørende parameter i arbejdet med at finde en velegnet placering. Det har f.eks. været en forudsætning, at testcenteret placeres ude for fuglebeskyttelsesområder. Det har bl.a. siden oktober 2009 af By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside fremgået, hvilke regler, der gælder i forhold Natura 2000-områder. Notatet, "Vurdering af arealer til brug for testvindmøller i eller i nærheden af Natura 2000 områder især fuglebeskyttelsesområder af 15. juni 2009", vedlægges i kopi og kan ligeledes findes på:

<http://www.blst.dk/NR/rdonlyres/6FA3F019-ADA1-4896-AE3A-B68F886AC94A/92828/Testmilleriforholdtilfuglebeskyttelsesomrder150609.pdf>.

De konkrete spørgsmål og svar er tematiseret i forhold til

- ./. A. Proceduren for at inddrage Europa-Kommissionen i sager om Natura 2000-områder (sp. 1, 2, 4, 7)
- ./. B. Kravet om konsekvensvurdering (sp. 4-7)
- ./. C. Europa-Kommissionens sanktionsmuligheder (sp. 8)
- ./. D. Notat om inddragelse af Kammeradvokaten (sp. 3)

Der vedlægges tillige notat om

- ./. • Forsvarets anvendelse af Kallesmærsk Hede i forhold til fravigebestemmelsen i habitatdirektivets artikel 6 stk. 4
- ./. • Afgørelse C (2009) 3218 EU-Kommissionens udtalelse om udvidelse af lufthavnen Lübeck-Blankensee
- ./. By- og Landskabsstyrelsen har ligeledes bedt Klima- og Energiministeriet om et notat el-tilkobling herunder hvor langt man er i Green Lab som vedlægges.
- ./. By- og Landskabsstyrelsen har bedt Risø/DTU om at bidrage med et notat om de foreløbige vindmåle-resultater fra Østerild.

Jura/Natur
J.nr.
Ref. clu/lar
Den 15. juni 2009

Vurdering af arealer til brug for testvindmøller i eller i nærheden af Natura 2000 områder, især fuglebeskyttelsesområder

Det fremgår af bilag fra By- og Landskabsstyrelsen af 2. februar 2009 om beskyttelsesinteresser og opsætning af vindmøller, at der gælder særlige regler til beskyttelse af Natura 2000 områder, herunder fuglebeskyttelsesområder. Disse regler gælder for alle planer og projekter, uanset størrelse, der kan påvirke disse områder.

Dette forhold gør sig også gældende ved udpegning af egnede arealer til opstilling af testvindmøller, hvilket bør indgå i grundlaget for en screening. Disse vindmøller er meget store, kræver omfattende anlægsarbejder og i driftsfasen lysafmærkning. Testformålet indebærer endvidere et højere aktivitetsniveau omkring møllerne i deres driftsfasen. Dertil kommer at en udpegning af arealer, der vil kunne anvendes til møllerne, bør foretages, så risikoen for en senere frasortering kan minimeres af hensyn til en hurtig realisering af projekterne.

Påvirkning i et Natura 2000 område eller ind i et Natura 2000 område

Vurdering af opstillinger af testvindmøller foretages altid i forhold til, om de kan påvirke et Natura 2000 område negativt i forhold til grundlaget for områdets udpegning.

Fuglebeskyttelsesområder er udpeget for at opnå eller opretholde en gunstig bevaringsstatus for bestemte fuglearter. En bedømmelse foretages på to niveauer, jf. § 7 i bekendtgørelse 408 af 1. maj 2007. Det skal først undersøges, om det kan udelukkes, at projektet kan påvirke et Natura 2000 område væsentligt. Her er tale om en første vurdering ('screening').

Vindmøller kan påvirke bl.a. fugleforekomster. Dokumentation herfor er tilvejebragt i en række sager, hvor påvirkningen konkret er vurderet. Det var især hensynet til fuglebeskyttelsesområdet, der var afgørende for valget af lokalisering af den nuværende prøvestation for vindmøller ved Høvsøre. Her var bl.a. planlagt placeringer i eller nær fuglebeskyttelsesområder, der blev fravalgt til fordel for Høvsøre, der ligger i en vis afstand fra sådanne områder. I nogle situationer er det vurderet, at projekter med vindmøller kan udformes, så de ikke skader, mens den modsatte konklusion er nået i andre. Det afhænger helt af en konkret vurdering, og der kan således ikke sluttet generelt om omfanget af påvirkningen ud fra de konkrete vurderinger.

Påvirkningen af fuglebeskyttelsesområder afspejles i Europa-Kommissionens aktuelle arbejde med et guidance document om vindenergi og naturbeskyttelse (status for dette arbejde vedlægges). Der foreligger endvidere en international publikation fra 2007, som samler erfaringer fra hele verden (Barrios, L. et de Lucas, M. (ed) 2007: Birds and Wind Farms. Risk Assessment and Mitigation. Quercus 2007).

Et projekt med testmøller med vindmøller op til 250 m til vingspids må på baggrund af erfaringer fra tidligere projekter kunne forventes som udgangspunkt at påvirke et fuglebeskyttelsesområde væsentligt, hvis møllerne opstilles i fuglebeskyttelsesområdet, og hvor fuglene yngler, søger føde eller trækker mellem forskellige lokaliteter. Tilsvarende gælder for møller, der opstilles tæt på fuglebeskyttelsesområder. Det indebærer, at der skal foretages en egentlig konsekvensvurdering, der skal dokumentere, at der ikke kan ske skade. I en sådan vurdering skal alle tænkelige forhold, som projektet kan påvirke med, kunne afvises at skade (omvendt bevisbyrde gælder). Direktivreglerne giver ikke mulighed for at fravige kravet om forudgående konsekvensvurdering.

Vurderingen skal efter EF-domstolens praksis foretages på bedst videnskabelige grundlag og skal foretages forud for evt. beslutning. Det kan indebære behov for forinden at gennemføre konkrete undersøgelser af fuglenes forekomst og påvirkningsmønstre, hvilket har været helt fast praksis ved vurderinger af lokalisering af f.eks. en række havvindmølleparker.

Forhold, der erfaringsmæssig inddrages i vurderingen af vindmøllers påvirkning, kan omfatte:

- forstyrrelser fra menneskelig aktivitet i anlægsfasen (støj, trafik m.v., både direkte og afledte (øget trafik)-også i afstand fra anlægget)
- ødelæggelse af levesteder (hvorvidt anlægget med tilhørende anlæg (veje etc.) skader levesteder direkte ved at lægge beslag på fysisk areal eller forudsætter ændringer i området)
- forstyrrelser i driftsfasen (f.eks. støj m.v., der reducerer fuglenes udnyttelse af området, øget menneskelig aktivitet til og fra mølleanlægget, som kan forstyrre fuglene, barriereeffekt af møllerne i forhold til fugles bevægelser til og fra det udpegede område, herunder kollisionsrisiko. DMU har i forbindelse med en vurdering af en ansøgning om møller ved Harbøre vurderet, at levesteder for ynglende vandfugle kan blive påvirket i en afstand på op til 400 m fra anlægget)
- kumulative effekter i forhold til eksisterende anlæg og aktiviteter i området. Her undersøges det, om vindmøllerne forøger påvirkningen af fuglene i sammenhæng med andre forhold i området.

Det skal bemærkes, at der i vurderingen også skal inddrages spørgsmål om anlæg placeret uden for fuglebeskyttelsesområdet, kan påvirke fuglene inde i området. Desuden kan området være udpeget som habitatområde, hvilket indebærer, at påvirkningen på bestemte naturtyper og levesteder for andre arter end fugle skal vurderes på helt tilsvarende vis (habitatdirektivets artikel 6, stk. 3).

Det kan således sammenfattes, at hvis et projekt kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en tilbundsående vurdering, jf. habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, som i forhold til bl.a. vindmøller på land er gennemført med regler i den såkaldte habitatbekendtgørelse (nr. 408 af 1. maj 2007). I tilfælde af en anlægslov, skal loven tilsvarende opfylde habitatdirektivets krav. Kun hvis vurderingen på bedste videnskabelige grundlag kan udelukke, at projektet påvirker området negativt, kan projektet tillades.

Baggrund for udpegning af fuglebeskyttelsesområder

Fuglebeskyttelsesområderne på land er udpeget i 1983 af den daværende Fredningsstyrelse, senere Skov- og Naturstyrelsen, på baggrund af forpligtelserne i fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 4, stk. 1-2. Ansvar for at udpege områderne ligger fortsat hos miljøministeren, og er delegeret til By- og Landskabsstyrelsen. Baggrunden for udpegningerne er forekomsten af konkrete fuglearter, der enten står på direktivets bilag 1 eller forekommer regelmæssigt som rastende trækfugle i internationalt betydende antal. De konkrete fuglearter, der begrunder udpegningen af området ved Kallesmærsk, kan findes her:

[http://www.blst.dk/Natura2000plan/Natura2000omraader/Fuglebeskyttelse/Udpegningsgrundlag/ Kallesmærsk hede](http://www.blst.dk/Natura2000plan/Natura2000omraader/Fuglebeskyttelse/Udpegningsgrundlag/Kallesmærsk_hede). Kallesmærsk indgår i område nr. 50 og Stadil fjord i område nr. 41. Områderne er tillige udpeget - og godkendt af Europa-Kommissionen - som habitatområder.

Fravigelse af beskyttelsen og tilladelse af projekter af bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser

Om muligheden for at fravige beskyttelsen og tillade projekter af bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser henvises til bilaget af 2. februar 2009, men det skal påpeges, at en tilbundsående vurdering her vil være nødvendig, og at det fordres, at det kan påvises, at der ikke findes alternativer. Endelig vil det kræve gennemførelse af kompenserende foranstaltninger.

Procedure vedr. klager

En klage til Kommissionen giver ikke automatisk en umiddelbar reaktion fra Kommissionen. Mener Kommissionen, at der er et grundlag for klagen, kan kommissionen vælge at behandle den efter den pilotprojektmodel, som er etableret i forhold til Danmark. Det vil indebære, at klagen sendes i anonymiseret form til den danske regering, der udformer udkast til svar. Hvis Kommissionen er tilfreds sendes svaret til klager - ellers tager Kommissionen over og fører sagen videre som krænkelsessag med åbningskrivelse.

Kommissionen kan også vælge selv at tage sagen med det samme og enten stille spørgsmål til Danmark eller gå direkte til en åbningsskrivelse i henhold til Traktatens artikel 226. Derefter har Danmark 2 måneder til at svare, hvorefter Kommissionen kan vælge at henlægge sagen, bede om yderligere oplysninger eller afgive en begrundet udtalelse om at de anser sagen for at være en krænkelse af fællesskabsretten. Der er ingen tidsfrister for Kommissionens reaktioner, så kun når Kommissionen træffer formel beslutning om henlæggelse, kan man vide sig sikker på at sagen er lukket. En sag kan stå åben i flere år.

En begrundet udtalelse skal besvares inden for 2 måneder, hvorefter Kommissionen beslutter om sagen kan henlægges eller der skal rejses sag ved EF domstolen. Der er heller ingen tidsgrænser for Kommissionens beslutninger i denne fase.

Hvis sagen rejses ved EF-domstolen, kan Kommissionen bede om at få nedlagt foreløbigt forbud mod anlægsarbejder, som det er sket ved et polsk motorvejsbyggeri. Ellers kører sagen som normalt ved Domstolen og kan tage flere år.

Sammenfatning

Habitatdirektivets regler gør, at ovenstående forhold bør medtages ved gennemgangen af mulige arealer til opstilling af testmøller. Da vindmøller af en sådan størrelse i eller nær et Natura 2000-område må forventes at kunne påvirke Natura 2000-områder væsentligt, skal man forinden dokumentere, at vindmøllerne ikke påvirker området. Vurderingen vil i sig selv være tidskrævende. Hvis det beslutes at undlade en vurdering, eller der træffes beslutning om en lokalisering, der kan påvirke et Natura 2000-område, uden at det er dokumenteret, at alternative lokaliseringer ikke findes, vil der være betydelig risiko for, at der rejses en traktatkrænkelssag mod Danmark for overtrædelse af habitatdirektivet.



EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE-GENERAL
ENVIRONMENT
Directorate B - Protecting the Natural Environment
ENV.B.2- Nature and Biodiversity

CGBN

**Co-ordination Group
for Biodiversity and Nature**

4th meeting - 12/02/09



Agenda item 4.A

Guidance for Wind Energy and Nature Conservation

(Doc. 4.A-6)

State of play

Context

The development of wind energy forms part of European Community commitments to achieve a 20% share of renewable energies in overall EU energy consumption by 2020. This is a key element of the strategy to tackle CO₂ emissions in the context of the climate change. As climate change represents one of the key threats to biodiversity, wind energy development provides a potentially important measure to offset and mitigate its effects. However, wind energy developments should be carried out in a sustainable and balanced way that does not lead to significant damage to sensitive areas of conservation importance, especially NATURA 2000 sites. The cumulative effect of different developments in such areas may also exacerbate this problem. In light of evidence of increased potential conflict, evidenced by complaints received by the Commission, and having regard to discussions within the framework of the Bern Convention and other international biodiversity conventions, the Commission has decided to prepare guidelines on this subject.

Objective

The aim is to provide guidance on how best to ensure that wind energy developments are compatible with nature conservation requirements of EU and other relevant international nature legislation applicable in Europe, taking into account at the same time the objectives and requirements of EU renewable energy policy and legislation. This guidance is to cover wild birds, which can be particularly sensitive to wind energy developments, but also other relevant taxa and habitat types that are considered to be significantly at risk from inappropriate wind energy developments. The aim is to promote good practice in relation to the location, planning, design, construction and operation of such facilities in order to minimize their impact on biodiversity.

Process and state of play

The Commission (DG ENV and DG TREN) has established an ad hoc group on wind energy and conservation comprised of representatives of Member States and key stakeholder groups. This

group has met three times. At the **third meeting on 10 July 2008 the Commission presented a draft of the guidance document, which has been subject to critical review of the ad hoc group**, including subsequent written comments to 25 August 2008¹. The document is currently being updated and completed in light of these comments and submissions. A report on progress was presented at the Standing Committee of the Bern Convention in November 2008. It is planned to present the final draft to the CGBN at its next meeting in June 2009.

¹ A dedicated CIRCA web site exists at http://circa.europa.eu/Members/irc/env/wind_nature/home

**A: Proceduren for at inddrage Europa-Kommissionen i sager om Natura 2000-områder.
(Spørgsmål 1, 2 4 og 7)**

Spørgsmål

- Har regeringen rettet henvendelse til kommissionen eller kommissionens juridiske tjeneste vedrørende placering af et testmøllecenter i Østerild eller et af de øvrige områder der har været eller fortsat er i spil.
- Er kommissionen blevet konsulteret i spørgsmålet om det ikke ville være mere korrekt at vurdere samtlige testmøller som ét projekt, da det hver gang vil være de samme pladser der vil være i spil.
- Agter regeringen at anvende proceduren i Habitatdirektivets artikel 6.4. eller kan det udenfor enhver rimeligt tvivl dokumenteres – for nogen af de områderne som der nu er fokus på (Stauning - Kallesmærsk Hede - Østerild) at der ikke kan ske skade på arter og levesteder j.fr. fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet og at omvendt bevisbyrde er gældend
- Vil loven efter ministeriets opfattelse nødvendiggøre fravigelse af EU-beskyttelsen og hvornår vil ministeriet i givet fald fremlægge den nødvendige dokumentation for kommissionen: 1) at projektet er bydende nødvendigt af hensyn til væsentlige samfundsinteresser 2) en tilbundsående konsekvensvurdering 3) fravær af alternativer (indtil videre) og 4) plan for gennemførelse af kompenserende foranstaltninger.

Svar

Der er ikke et generelt krav efter EU-naturbeskyttelsesdirektiverne om, at et medlemsland skal henvende sig til Kommissionen i sager, der vedrører Natura 2000-områder.

Kontakt til Kommissionen er kun et krav i situationer, hvor en fravigelse af EU-beskyttelsen er på tale, jf. habitatdirektivets artikel 6, stk. 4.

Hvis et medlemsland således mener, at der på trods af alle mulige afværgeforanstaltninger kan ske skade på et Natura 2000-område, og der foreligger bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser for at gennemføre et projekt og der ikke er alternativer, skal Kommissionen

- a) anmodes om en udtalelse inden beslutning, hvis der kan ske skade på såkaldte prioriterede arter eller naturtyper, og hvor fravigelsen ikke sker med henvisning til hensynet til menneskers sundhed og den offentlige sikkerhed eller væsentlige gavnlige virkninger på miljøet
- b) orienteres om beslutningen i alle andre sager, herunder om kompenserende foranstaltninger (ej afværgeforanstaltninger).

Der er afgørende forskel på kompenserende foranstaltninger og afværgeforanstaltninger i direktivets forstand. Afværgeforanstaltninger er integreret som led i projektet med henblik på at afværge evt. negative virkninger. Kompenserende foranstaltninger er ikke integreret i projektet, har til formål at opveje evt. skade på det samlede Natura 2000-netværk og finder ikke nødvendigvis anvendelse på den lokalitet, som skades.

Forudsætningen for det aktuelle projekt er, at der ikke sker skade, og en udtalelse/orientering af Kommissionen er således ikke aktuel.

Hvad angår spørgsmålet om hvorvidt samtlige testmøller skal betragtes under ét, er det regeringens opfattelse, at evt. virkninger helt vil afhænge af, hvilke lokaliteter, der måtte blive påvirket, og der er derfor tale om adskilte projekter, der kan vurderes hver for sig. Det skal i den sammenhæng understreges, at det er et krav, at evt. kumulative effekter inddrages i hver enkelt sag.

B: Kravet om konsekvensvurdering (spørgsmål 4 til 7)

Spørgsmål

Agter regeringen at anvende proceduren i Habitatdirektivets artikel 6.4. eller kan det udenfor enhver rimeligt tvivl dokumenteres – for nogen af de områderne som der nu er fokus på (Stauning - Kallesmærsk Hede - Østerild)at der ikke kan ske skade på arter og levesteder j.fr. fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet og at omvendt bevisbyrde er gældende

Konsekvensvurderingen skal efter EF-domstolens praksis foretages på bedst videnskabelige grundlag og skal foretages forud for evt. beslutning. Mener ministeriet at folketinget kan vedtage loven før en fyldestgørende konsekvensvurdering er foretaget.

Er ministeriet enig i, at folketinget kun kan vedtage loven hvis konsekvensvurderingen på bedste videnskabelige grundlag kan udelukke, at projektet påvirker området negativt.

Vil loven efter ministeriets opfattelse nødvendiggøre fravigelse af EU-beskyttelsen og hvornår vil ministeriet i givet fald fremlægge den nødvendige dokumentation for kommissionen: 1) at projektet er bydende nødvendigt af hensyn til væsentlige samfundsinteresser 2) en tilbundsgående konsekvensvurdering 3) fravær af alternativer (indtil videre) og 4) plan for gennemførelse af kompenserende foranstaltninger

Svar

Som det fremgår af vedlagte notat, gælder der særlige regler for at vurdere planer og projekter, der kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Der skal således som i det konkrete tilfælde gennemføres en nøje vurdering på det bedst mulige faglige grundlag af planens eller projektets virkning på de arter og naturtyper, Natura 2000-områder er udpeget for at beskytte. Hvis projektet skal kunne gennemføres, må der ikke ske skade på arter og naturtyper.

Det har hidtil været vurderingen i VVM'en for Østerild, som er udarbejdet af Miljøministeriets konsulent på bedste faglige grundlag, at Østerild-projektet ikke medfører skade på arter og naturtyper i nærliggende Natura 2000-områder. Denne forudsætning fremgår af lovforslaget.

Hvad angår de øvrige områder (Stauning og Kallesmærsk) er der udarbejdet en konsekvensvurdering, som indgår i rapporterne fra områderne.

C: Europa-Kommissionens sanktionsmuligheder (spørgsmål 8)

Spørgsmål

Kan ministeriet bekræfte, at Kommissionen kan bede EU-domstolen nedlægge forbud mod projektets gennemførelse mens en sag om overtrædelse af direktivet versererer - og er der fortilfælde for at dette er sket.

Svar.

Det kan bekræftes, at Kommissionen kan anmode EU-domstolen om at nedlægge forbud mod et projekts gennemførelse, hvis et medlemsland har truffet beslutning om et projekt, som Kommissionen vurderer, kan skade et Natura 2000-område, jf. notat af 15. juni 2009 om "Vurdering af arealer til brug for testmøller i eller i nærheden af Natura 2000 områder, især fuglebeskyttelsesområder" som er vedlagt. Det er således bl.a. sket i en sag, hvor Polen havde besluttet at føre en motorvej gennem et Natura 2000-område. Projektet blev efterfølgende ændret, så skade undgås.

D: Kammeradvokaten (spørgsmål 3)

Spørgsmål:

- Har eller vil regeringen indhente Kammeradvokatens udtalelse og rådgivning vedrørende lovforslaget – og hvad har Kammeradvokaten i givet fald svaret.

Svar:

I forhold til planerne om etablering af testcenteret oplyser Finansministeriet, at Kammeradvokaten har bidraget med rådgivning vedrørende valg af model for salg og udlejning af studepladser på centeret samt i forhold til at udarbejde udkast til kontrakter mellem staten, industrien og Risø DTU.

Miljøministeriet har vurderet at det ikke har været nødvendigt at indhente Kammeradvokatens udtalelse i forbindelse med udarbejdelse af "forslag til lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild".

Natur
J.nr.
Ref. pem
Den 5.maj 2010

Forsvarets anvendelse af Kallesmærsk Hede

Miljøministeriet er blevet spurgt om, hvorvidt forswarets aktiviteter på Kallesmærsk Hede hviler på anvendelse af fravigelsesbestemmelsen i habitatdirektivets artikel 6, stk. 4.

Artikel 6, stk. 4, giver mulighed for under visse forudsætninger at fravige kravet om, at en plan eller projekt ikke kan vedtages/ godkendes, hvis virkningerne på Natura 2000-området vurderes negative. Forudsætningerne herfor, at der foreligger bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, og at der ikke findes nogen alternativ løsning¹.

Miljøministeriet kan oplyse, at Kallesmærsk Hede (Oksbøl Skyde- og øvelsesterræn) ejes af Forsvarsministeriet, og at habitatdirektivets fravigelsesbestemmelser ikke er påkaldt i forbindelse med forswarets aktiviteter i området. Udpegningen af Kallesmærsk Hede som Natura 2000-område er sket med kendskab til forswarets anvendelse af området, og udpegningsgrundlaget (de arter og naturtyper området er udpeget for at beskytte) er til dels afhængigt af den påvirkning, som brugen og driften af skyde- og øvelsesterrænet medfører. Derudover gælder der en drifts- og plejeplan for området, som i vid udstrækning tilgodeser de hensyn, der skal varetages, såvel i forhold til Natura 2000-områder som i forhold til generelt beskyttede arter..

Hertil kommer, at med ændringen af naturbeskyttelsesloven i 2009 blev forsvarsministeren bemyndiget til at fastsætte regler eller træffe bestemmelser om forswarets aktiviteter med henblik på at gennemføre Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger på naturområdet.

Det betyder, at drifts- og plejeplanerne for forswarets skyde- og øvelsesterræner vil blive revurderet og evt. suppleret med konsekvensvurderinger i overensstemmelse med habitatdirektivet.

Habitatdirektivets artikel 6, stk. 4 giver under visse betingelser mulighed for at fravige bestemmelsen om, at der ikke kan gives tilladelse til aktiviteter, der skader et internationalt naturbeskyttelsesområdes integritet. Denne undtagelse vil ligeledes blive indarbejdet i de regler, som Forsvarsministeriet har under udarbejdelse som opfølgning på ændringen af naturbeskyttelsesloven.

¹ Habitatdirektivets art. 6, stk. 4: Hvis en plan eller et projekt, på trods af at virkningerne på lokaliteten vurderes negativt, alligevel skal gennemføres af bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, herunder af social eller økonomisk art, fordi der ikke findes nogen alternativ løsning, træffer medlemsstaten alle nødvendige kompensationsforanstaltninger for at sikre, at den globale sammenhæng i Natura 2000 beskyttes. Medlemsstaten underretter Kommissionen om, hvilke kompensationsforanstaltninger der træffes. Hvis der er tale om en lokalitet med en prioriteret naturtype og/eller en prioriteret art, kan der alene henvises til hensynet til menneskers sundhed og den offentlige sikkerhed eller væsentlige gavnlige virkninger på miljøet, eller, efter udtalelse fra Kommissionen, andre bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser.

Natur
J.nr.
Ref.
Den 5. maj 2010

Afgørelse C(2009) 3218 EU-Kommissionens udtalelse om udvidelse af lufthavnen Lübeck-Blankensee

Afgørelsen følger af den procedure, der er foreskrevet i habitatdirektivets artikel 6, stk. 4, 2. understykke.

Artikel 6, stk. 4, lyder:

4. Hvis en plan eller et projekt, på trods af at virkningerne på lokaliteten vurderes negativt, alligevel skal gennemføres af bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, herunder af social eller økonomisk art, fordi der ikke findes nogen alternativ løsning, træffer medlemsstaten alle nødvendige kompensationsforanstaltninger for at sikre, at den globale sammenhæng i Natura 2000 beskyttes. Medlemsstaten underretter Kommissionen om, hvilke kompensationsforanstaltninger der træffes.

Hvis der er tale om en lokalitet med en prioriteret naturtype og/eller en prioriteret art, kan der alene henvises til hensynet til menneskers sundhed og den offentlige sikkerhed eller væsentlige gavnlige virkninger på miljøet, eller, efter udtalelse fra Kommissionen, andre bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser.

Det omhandlede projekt, der gik ud på at forlænge landingsbanen i lufthavnen i et hedeområde, ville påvirke Natura 2000 områder med prioriterede naturtyper og arter. Det var ikke begrundet i hensynet til menneskers sundhed, offentlig sikkerhed eller væsentlige gavnlige virkninger for miljøet. Derfor var forudsætningen for at fremme projektet, at der blev indhentet en udtalelse fra EU-Kommissionen i overensstemmelse med sidste led i understykke 2.

Situationen er således forskellig fra forslaget om etablering af et testcenter i Østerild, som vurderes ikke at påvirke et Natura 2000 område. Testcentret kan således etableres, uden at det forelægges for EU-Kommissionen.

Spørgsmål:

Vi synes det det kunne være relevant at få en beskrivelse af hvor langt regeringen er i arbejdet med at udvikle test til el-tilkobling, herunder hvor langt man er i Green Lab. I den forbindelse vil vi gerne have både et økonomisk overslag og et tidsperspektiv for en hurtig udvikling.

Svar:

Ministeriet har indhentet følgende notat fra Klimaministeriet:

"Lovforslaget om etablering af et nationalt testcenter i Østerild skaber rammerne for, at private aktører kan sætte forsøgsmøller op. På samme vis skaber lovforslaget rammerne for, at private aktører kan etablere den avancerede nettilslutningsfacilitet. Nettilslutningsfacilitetens etablering vil i givet fald ske i takt med opsætningen af forsøgsmøller, idet anlægsudgiften ved den avancerede nettilslutningsfacilitet kan være op til 200 mio. kr.

Både for så vidt forsøgsmøllerne og for så vidt den avancerede nettilslutningsfacilitet gælder det, at etableringen vil være efterspørgselsdrevet. Det vil sige, at der skal være en interesse blandt de aktører, som har gavn af opstillingen, for at møller og testfacilitet bliver en realitet. Det er også de private aktører, der på baggrund af deres egne kalkuler skal finansiere opstilling af testmøller og etablering af den avancerede nettilslutningsfacilitet.

Ligesom et hovedformål med testcentret overordnet set er at sikre en forskningsmæssig forankring af den viden, der opsamles, vil det på tilsvarende vis være en fordel for nettilslutningsfaciliteten, hvis erfaringerne herfra kan opsamles og anvendes i videnskabelig sammenhæng, af Energinet.dk mv.

Interessen for den avancerede nettilslutningsfacilitet understreges af, at der med DTU/Risø som lead partner er samlet et konsortium bestående af - udover Risø DTU - bl.a. Vestas, Siemens (vind), Suzlon, Gamesa, DONG Energy, Vattenfall, ABB og Siemens, som i fællesskab har indgivet en ansøgning om et forprojekt til EUDP-programmet. EUDP-bestyrelsen har valgt at give penge til forprojektet.

Ansøgningen kom på baggrund af drøftelser i en arbejdsgruppe under Megavind Partnerskab omkring krav og behov for nettest af vindmøller. Vindmøllefabrikanter, energiselskaber og Energinet.dk har gennem Megavind-samarbejdet og udtalelser i forbindelse med bl.a. EUDP-ansøgningen tilkendegivet deres støtte til testfaciliteten. Disse selskaber har udtrykt interesse i at bruge testfaciliteten, enten direkte som ejere af møllerne, der afprøves eller som aftagere af testresultater.

Risø DTU har samtidig gennemført en serie interviews med de enkelte interessenter, som har bekræftet den kommercielle interesse i at kunne få adgang til en testfacilitet. Det er formentlig først og fremmest vindmølleproducenterne, der vil få direkte gavn af nettilslutningsfaciliteten.

EUDP-forprojektet har til formål at komme nærmere en teknisk/økonomisk vurdering af forskellige specifikke løsninger. Forprojektet skal afklare, hvad der er af muligheder samt hvordan evt. brugerinteresser orienterer sig i forhold til stationære eller flytbare løsninger. Som udløber af forprojektet og drøftelserne af tekniske,

økonomiske og organisatoriske muligheder, må det vurderes, hvordan et projekt kan realiseres samt hvordan mulige finansieringsmodeller kan se ud.

Processen omkring fastlæggelse af kriterier for etablering af Green Labs er ikke afsluttet, idet der i øjeblikket er en interesselikendegivelsesfase i gang. Denne fase er naturligvis også åben for interesselikendegivelser, der knytter sig til nettilslutningsfaciliteten. Når kriterierne er lagt fast, vil det blive lagt i hænderne på EUDPs bestyrelse at vurdere de indkomne ansøgninger, ligesom det vil være muligt for en kreds af interessenter bag en nettilslutningsfacilitet at søge midler direkte fra EUDP.”

6. maj 2010
peje

**Besvarelse af spørgsmål stillet til Miljøministeren fra S og SF
i forbindelse med lovbehandlingen af forslag om
"lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild".**

Peter Hjuler Jensen & Poul Hummelshøj, Risø DTU

Nedenfor er spørgsmål fra S og SF til miljøministeren i forbindelse med lov behandlingen af forslag om anlægslov for prøvestation for vindmøller ved Østerild

- 1) *Det er muligt at få foreløbige vind-måle-resultatet fra Østerild, som kan indikere, hvilken mulighed der vil være for at begrænse skovfældningen i området jf Vindmølleindustriens seneste forslag.*

Risø DTU har nu 3 måneders lidar målinger af vindhastighed, vindretning og turbulens, målt i mange højder fra 50 – 300 m over jordoverfladen. De første resultater er ikke analyseret endnu, men vi arbejder på højtryk for at kunne komme med en første delkonklusion i løbet af de næste uger. Vi inviterer i uge 19 Vindmølleindustrien til at gennemgå resultaterne sammen med os, for at søge at kunne levere en fælles udtalelse om det på nuværende tidspunkt forventede behov for skovfældning i vindfeltet.

- 2) *Hvis ikke delresultater nu - hvornår så?*

Vi har hele tiden arbejdet efter en tidsplan, der skulle give os 6 måneders målinger inden vi skulle evaluere og konkludere modellering og måledata til sommer 2010. Dette mener vi stadig er realistisk og vi arbejder efter at kunne levere en rapport i juli 2010. Dette er i overensstemmelse med teksten i VVM redegørelsen (side 30).

3. Hvornår vil de endelige resultater foreligge?

Som følge af Vindmølleindustriens nye forslag, hvor de tilbyder at investere yderligere i lidarteknologien sammen med Risø DTU, så vil vi foreslå, at udvide og fortsætte målingerne i resten af året 2010, med flere målinger i området. Formålet skal være at forsøge at reducere skovfældningen ved at måle hvordan vind og turbulens ændrer sig når de første træer tæt på møllerne bliver fældet. Dette kan måske være med til at reducere fældningen helt ned til et bælte på et sted imellem 1,5 til 2,5 km fra mølerækken.